

י"א כסליו התשס"ח

21 בנובמבר 2007

לכבוד

סגן ניצב אהרון זרגרוב

מפקד היחידה הארצית לחקירות סוהרים

משטרת ישראל

רח' בעלי המלאכה 41,

רמלה

בפקס+דואר רשום

סנ"צ זרגרוב הנכבד,

הנידון: שימוש בכוח בלתי סביר כנגד אסירים

בכלא קציעות על ידי אנשי שב"ס בתאריך ה-22.10.07

בשם מרשינו סופיאן גימג'ום ת"ז 980302392 (פצוע באירוע), מג'די עדואן סליט ת"ז 937155067 (פצוע באירוע), וכן בשם משפחת האסיר מוחמד סאטי מוחמד אשקר ז"ל (ההרוג באירוע), הרינו לפנות אליך בדרישה לערוך חקירה יסודית של התלונות המפורטות להלן בקשר לאירועי קציעות בתאריך 22.10.07, ולהעמיד את האחראים לאירועים הבלתי חוקיים לדין.

מאמצעי התקשורת למדנו כי השב"ס התחייב להקים וועדת בדיקה פנימית לבירור האירועים. כמו כן פנתה עו"ד עביר בכר מהקליניקה לזכויות ושיקום אסירים באוניברסיטת חיפה אל היועץ המשפטי לממשלה בדרישה כי תוקם וועדת חקירה חיצונית, נוספת לוועדה שהוקמה ע"י השב"ס. מובן שחקירות אלה **עומדות בפני עצמן ואינן מהוות תחליף** לחקירת העבירות הפליליות שבוצעו לכאורה באירוע, ויפורטו בהרחבה להלן.

המעשים המתוארים בעדויות מרשינו ואסירים נוספים מהכלא לגבי אירועי אותו לילה, במהלכו נהרג האסיר מוחמד סאטי מוחמד אשקר ז"ל ונפצעו מאות אסירים, מעלים תמונה קשה ומעוררים סימני שאלה רבים לגבי האירוע.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

website: www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 יפו - ת"א , רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 03 - 6822935 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

מעדויות מרשינו ואסירים נוספים בכלא "קציעות" עולה כי בליל ה-22.10.07, בשעה 2:00 לפנות בוקר, פשטו אנשי שב"ס על אוהלי האסירים בכלא, ככל הנראה על מנת לבצע חיפוש. האסירים התעוררו לקול ירי וצעקות, במקום פרצה מהומה, האסיר מוחמד סאטי מוחמד אל אשכר נהרג ואסירים רבים נפצעו. האירוע הסתיים בשריפה שבה איבדו רבים מהאסירים את הציוד האישי שלהם. להלן יפורטו עדויות של מספר אסירים שייפו את כוחנו לייצגם בעניין.

עדויות של סופיאן ג'מג'ום

1. בעדותו של ג'מג'ום, הוא מתאר כי התעורר בשעה 2:00 לפנות בוקר בליל ה-22.10.07, לקול פיצוץ של רימון הלם.
2. עוד עולה מעדותו, כי לאוהל בו שהה פרצו כמה מאות סוהרים, כי הם נשאו סוגים שונים של נשק, ופניהם היו מכוסות. ע"פ עדותו אמר ג'מג'ום לאנשי היחידה בעברית "אין שום התנגדות, אנחנו יושבים על המיטות, אל תירו בנו". לאחר מכן, נורה ג'מג'ום ברגלו. ג'מג'ום מציין כי הוא שמע את הכוחות קוראים בשם "ועקנין" (או וקנין), אותו אדם שירה בו ענה להם, וכך הבין ג'מג'ום כי ועקנין הוא שירה עליו.
3. לטענת ג'מג'ום, כאשר ציין בפני הסוהרים שנפצע, קיללו אותו. עוד הוא מציין כי ראה באירוע סוג חדש של נשק אותו לא ראה מעולם - כדור בגודל ביצה ובתוכו כ-200 כדורים קטנים. עוד עולה מעדותו של ג'מג'ום, כי הוא הושאר באוהל ("אגף") למרות פציעתו ואז הועבר ל"חדר הביקורים" עם עוד כ-400 אסירים. החדר היה קטן, סגור, בלי מזגן והחלונות שבו היו סגורים. ג'מג'ום הועבר לחדר הצפוף והמחניק כאשר היה פצוע ומדמם, ורק לאחר שאיבד את ההכרה קיבל לראשונה טיפול רפואי. לטענתו, כאשר הפצועים ביקשו שיטפלו בהם הם נענו בשאלה "למה אתם עושים בעיות?". משתי עדויות נוספות שהגיעו לידינו, עדותו של עמאר צלאח (ת"ז 909581407) ועדותו של קאסם שבאנה (ת.ז. 950340273) עלה כי בשל המחנק בחדר הצפוף אליו הוכנסו מאות האסירים כאמור שברו האסירים את החלונות על מנת לנשום אוויר. עוד עלה, כי אנשי השב"ס ירו לתוך חדר זה לאחר שהאסירים שברו את החלונות.

עדויות של מג'די עדואן סליט

4. מג'די עדואן סליט, מציין בעדותו כי נורו לעברו ולעבר האסירים האחרים שהיו איתו באוהל מספר גדול של כדורי גליל, סליט נפצע מהירי ברגל ימין שלו, מעל הברך.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

website: www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 יפו - ת"א , רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 6822935 - 03 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

5. עוד ציין סליט, כי לאחר שהאסירים הודיעו שהם נכנעים וביקשו שיפסיקו לירות עליהם, ואכן הירי הופסק, הוא יצא עם אסיר נוסף בשם ואסים מהאוהל, ואז כוון עליו נשק. ואסים קפץ להגנתו וספג את הכדור שנורה על סליט.
6. עוד תיאר סליט כי האסירים נאלצו לצאת לחצר זוחלים, אסרו עליהם להסתכל על הכוחות, והם הוכו באלות.
7. סליט סיפר עוד בעדותו, כי שני אסירים הרימו אותו בשל פציעתו, ותגובת הכוחות לכך הייתה הכאתם באלות. אותו לדבריו הניחו בצד על העפר, והכו גם אותו באלות.
8. עוד טוען סליט כי הוא התבקש בשלב זה ללכת, דחפו אותו מאחור, והאסירים ביקשו שייקחו אותו ואת הפצועים האחרים לטיפול. בשלב זה, מתאר סליט (בדומה לתיאורו של ג'מג'ום), הוא הוכנס ל"חדר הביקורים" עם עוד כ-400 אסירים.
9. בהמשך עדותו, מספר סליט, כי הוא והפצועים האחרים הובאו לאגף ריק, ישבו שם במשך שעות, ורק אחרי שאחד האסירים ביקש לקרוא לאחראי, הגיע אדם בשם מוטי. נאמר לו שיש צורך להעביר את סליט לבית החולים, ומוטי אמר: "בסדר, אבל עוד מעט". אחרי המתנה של חצי שעה עד שעה, כך ע"פ העדות, הגיע חובש וקבע שאכן מדובר בפציעה קשה, ויש לקחת את סליט למרפאה. הוא הובל באמבולנס, ולטענתו בתוך האמבולנס הוא הוכה שוב באלות.

עדותו של תחסין אלג'ובה

10. בעדותו של תחסין, הוא מתאר כי התעורר ביום ה- 22.10.07 בשעה 02:00 לפנות בוקר, לקול הירי והצעקות.
11. תחסין אלג'ובה מציין בעדותו כי הסוהרים אספו את האסירים כבלו אותם ולקחו אותם לאולם הביקורים כשהם מכים את האסירים. לאולם הביקורים הקטן שגודלו בערך 120 מ"ר, הוכנסו קרוב ל- 400 אסירים. האסירים נאלצו לשבור את החלונות בשל מחסור באוויר.
12. בהמשך עדות מספר תחסין, כי היו בערך 20 סוהרים כאשר שלושה מהם החלו לירות לעבר האסירים. אחד מהם צעק לעבר האסירים לשבת והחל לירות. תחסין עמד בפינה קרוב למחיצת הזכוכית. הסוהר עמד במרחק של מטר אחד מתחסין וירה עליו באזור המפשעה.

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

website: www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

68028 1 יפו - ת"א , רח' יפת 1, מיקוד 68028 טל. 03-6822935 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

13. עוד מוסיף תחסין, כי כמה דקות לאחר שנורה נלקחו הוא ויתר הפצועים למרפאה שם שכב על האלונקה כשהוא מדמם. רק לאחר שבע שעות כשהוא שוכב ומדמם הועבר לביה"ח סרוקה בב"ש.
14. עוד עולה מהעדויות כי לאחר האירוע אנשי שב"ס הענישו את האסירים בכך שלא נענו לדרישות האסירים לקבלת טיפול רפואי, וכן לא איפשרו להם לקבל ציוד בסיסי למחייה כגון מים, מזון, חומרי היגיינה וכדומה.
15. בנוסף לדברים האמורים לעיל, האסירים נאסר אלעאסי, נאיל נופל וסאמר סואפקה נלקחו כנראה לתא בידוד, ועפ"י עדויות מרשינו הם נשמעו צועקים מרוב כאב וסבל כתוצאה משימוש הסוהרים באלימות ובכוח כלפיהם, וכל זאת בשל דרישתם כי חברים מוסייטר הפצוע יקבל טיפול רפואי.
16. בידינו עדויות נוספות של עדים לאירוע. גם מעדויות אלה עולה כי נעשה שימוש באלות ואסירים הוכו ללא אבחנה, כי נעשה שימוש נרחב בנשק, וכי הפצועים לא פונו בזמן ולא טופלו כראוי.

העדויות בנוגע להריגת האסיר מוחמד סאטי מוחמד אשקר

17. בעדותו של מג"ד עדואן סליט, הוא מספר כי ראה את מוחמד סאטי מוחמד אשקר ז"ל, כאשר נורה. ע"פ עדותו של סליט, סאטי עמד והסתכל על האירועים ואז הגיע איש כוחות הביטחון, כאשר פניו מכוסים, כיוון אקדח לראשו של סאטי וירה בו ממרחק מטר. עוד טוען סליט, כי סאטי הפצוע הועבר לבית החולים רק אחרי שהאוהלים נשרפו, כלומר בסוף האירוע, ולא מייד עם פציעתו.
18. גם מעדות נוספת שנמסרה לנו, ע"י עמאר צלאח (ת"ז 909581407) עולה כי הירי על מוחמד סאטי מוחמד אשקר היה מכוון, הוא נורה ע"י איש כוחות הביטחון, שעמד מולו, ובמרחק של מטר אחד ממנו.
19. דיווחיהם של שני רופאים שהשתתפו בנתיחת גופתו של המנוח במכון לרפואה משפטית באבו-כביר מאשרים את גירסת העדים הנ"ל. לפי ממצאי נתיחת הגופה, מותו של המנוח נגרם על ידי חפץ קשה בקוטר 3 ס"מ, שפגע במצחו של ההרוג, בצד שמאל.
- פתיחה בחקירות פליליות:**
20. מהעדויות המתוארות לעיל, עולה לכאורה כי אנשי יחידת מצדה ואנשי שב"ס נוספים, ביצעו עבירות פליליות שונות בעת הפשיטה על האוהלים ואחריה. יש צורך לערוך חקירה פלילית, ולבחון האם בוצעה עבירת הריגה כלפי ההרוג מוחמד סאטי מוחמד

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

website: www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il

אשקר¹; האם בוצעו כלפי הפצועים הרבים, ביניהם מרשינו, עבירות של גרימת חבלה חמורה בכוונה² או של פציעה שלא כדין³. בנוסף, יש לחקור את האחראים לאירוע, ולבחון האם בוצעה עבירה של (היעדר) אחריות לחסרי ישע והפרת חובת אחראי⁴ כמו כן יש לחקור עבירות התקיפה הרבות ועבירות של התעללות בחסרי ישע שבוצעו לכאורה באסירים, אחרי שלב הפשיטה.

21. כאמור הועברו אלינו שני דו"חות נתיחת הגופה של ההרוג מוחמד סאטי מוחמד אשקר, שבוצעו על ידי שני רופאים שונים, שנכחו בעת נתיחת הגופה במכון לרפואה משפטית באבו-כביר. אם הדבר יוכל לסייע בחקירת האירוע, נוכל להעביר אליכם את החומר.

22. נודה לך על עדכוננו בהקדם האפשרי לגבי פתיחה בחקירה, כמו כן נודה על אישור קבלת הפנייה בחוזר, מייד עם הגעתה.

בכבוד רב,

נור אלעטאוונה, עו"ד

יערה קלמנוביץ', עו"ד

לוט: ייפויי כוח מטעם סופיאן ג'מג'ום, מג"ד עדואן סליט, עמאר צלאח קאסם שבאנה וסאטי מאחמד יוסף אשכר

העתקים:

- היועמ"ש לממשלה, מני מזוז
- השר לביטחון פנים, אבי דיכטר
- נציב שב"ס, רב גונדר בני קניאק
- גב' ענת ליטבין, "רופאים לזכויות אדם"
- עו"ד עביר בכר, קליניקה לזכויות ושיקום אסירים באוניברסיטת חיפה

¹ עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 להלן "החוק".

² עבירה לפי סעיף 333 לחוק

³ עבירה לפי סעיף 334 לחוק

⁴ עבירות לפי סעיפים 322 ו-337 לחוק

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

website: www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel

عدالة المركز القانوني لحقوق الاقلية العربية في اسرائيل

עזאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

public committee against

תִּשְׁטוֹרְטוּרָה
in israel

הוועד הציבורי נגד

צִיְנוּיָא
בישראל

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל (ע"ר)

ת.ד. 4634 ירושלים 91046 טל: 02-642 9825 פקס: 02-643 2847

POB 4634 Jerusalem 91046 Tel: 972-2- 642 9825 Fax: 972-2- 643 2847

website: www.stoptorture.org.il E-mail: pcati@stoptorture.org.il

1 Yefet St., Yaffa -Tel Aviv 68028, Israel, Tel:(972)-3-6822935 Fax:(972)-3-6822937

1 , 68028 : 03-6822935 : 03-6822937

יפו - ת"א , רח' יפת 1 , מיקוד 68028 טל. 6822935 - 03 פקס: 03-6822937

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>